

внесок у зайнятість та працевлаштування фахових кадрів з багатьох спеціальностей, які зараз в нашій країні не знаходяться в списку високооплачуваних та заможних. Диверсифікація географічного розташування фестивалів різного рівня дозволить мобілізувати ментальні ресурси населення регіонів та фінансові ресурси інвесторів, що поліпшить стан бюджетів міст та регіонів країни.

Список використаних джерел

1. Грицку-Андрієш Ю. П. Фестивальний туризм у системі рекреаційно-туристської діяльності / Ю.П. Грицку-Андрієш, Ж.І. Бучко // Науковий вісник Чернівецького університету, вип. 519 – 520. Географія. – Чернівці, 2010. – С. 56 – 60.
2. Молодечкий А., Пташнік А. Значення фестивального туризму у розвитку міст та регіонів / Історія української географії. – 2012. – Випуск 26. – С.113 – 118.
3. Старовойтенко О.А. Основи класифікації в туризмі / О.А. Старовойтенко // Матер. П-ої міжнар. наук.-практ. конф. “Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості”. – К.: Знання України, 2002. – С.287–290/
4. Фестивалі та святкування у Кам’янці-Подільському. URL: https://k-p.net.ua/kamyanec-turist/festivali_kamyantca.

Сенчишин І.

*магістрантка II курсу спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – доц. Дударчук К.Д.*

СТАН ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В МОНАСТИРСЬКОМУ РАЙОНІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вступ. На сучасному етапі відпочинок розглядається, з одного боку, як необхідна сфера життя, яка сприяє зміцненню здоров'я й відновленню духовних сил людини, а з іншого - як область економічної діяльності, яка приносить значний фінансовий прибуток та зменшує рівень безробіття в депресивних регіонах. Найбільший рекреаційний вплив надає перебування людини у природному середовищі.

Слушний клімат Монастирського району, гарні природні ландшафти, природні лісові масиви, водні простори, пам'ятки природи, багата історія формують його рекреаційний потенціал і є привабливими для різних видів відпочинку та оздоровлення. Зручне географічне положення, наявність природоохоронних територій, певна новизна і природна незайманість об'єктів можуть бути дуже привабливими як для вітчизняних, так і для іноземних туристів.

Виклад основного матеріалу. В сучасних умовах соціальних відносин в країні туризм - це соціально-економічна система, заснована на певній ресурсній базі. Індустрія туризму позитивно впливає на

рівень соціально-економічного розвитку регіонів країни і окремих поселень. На цей процес впливає туристична привабливість території, яка обумовлена наявними туристичними ресурсами. Тому визначення поняття туристичних ресурсів і їх місце в туризмі є важливими завданнями науки про туризм. Визначення поняття "туристичні ресурси" викладене в Законі України «Про туризм», - це «сукупність природних і кліматичних, рекреаційних, історико-культурних, когнітивних і соціальних і внутрішніх ресурсів відповідної території, які відповідають різним потребам туриста» [4]. Дещо по-іншому група російських авторів запропонувала визначення терміна: «Туристичні ресурси - це природні, історичні, соціально-культурні та інші об'єкти, які заохочують туристів подорожувати, здатні задовольнити потреби фізичного, емоційного і інтелектуального відновлення людини» [5].

Розвиток туристичної інфраструктури та соціально-економічний розвиток регіону мають важливе значення для розвитку рекреаційної діяльності території. Дійсно, в умовах глобалізації цільова діяльність поширюється на розширення бази туристичних ресурсів за рахунок штучно створюваних об'єктів, таких як аквапарки, розважальні центри і природні елементи. удосконалюються. Крім того, соціально-економічні передумови включають матеріально-технічну базу самого туризму, трудові ресурси, що забезпечують експлуатацію будівельної галузі, транспорту, послуг (торгівля, громадське харчування і т. д.).

Рекреаційні ресурси - це природні та антропогенні системи, які через їх властивостей можуть використовуватися для рекреаційних заходів.

Вважається, що уся спадщина минулого не відноситься до ресурсів історичного і культурного туризму. За словами С. Кузика, тільки історично і культурно добре вивчені об'єкти мають соціально-освітнє значення і тому можуть бути використані для задоволення туристичних потреб певних туристичних груп [6, с. 120]. На нашу думку, всі історичні та культурні об'єкти є туристичним ресурсом, можливо, вони не цікаві туристам, але вони можуть бути потенційними або викликати інтерес для окремих осіб (вчених, фахівців в певних галузях). Такі об'єкти стануть пріоритетним туристичним потенціалом. Ось чому традиційні компоненти ресурсів історичного і культурного туризму доповнюються в сучасних умовах новим компонентом - науковими ресурсами та інформаційними ресурсами.

Важливим етапом дослідження є вибір форми оцінки рекреаційного потенціалу. Зараз є дві форми оцінок: якісна і бальна. Сильна сторона якісних оцінок проявляється в тому, що вони дозволяють логічно обґрунтувати оціночні ознаки, виходячи з глибокого аналізу генезису і морфологічної структури природних територіальних комплексів. Такий

підхід сприяє кращому обґрунтуванню бальних оцінок, характерною ознакою яких є лаконічність виразу і можливість співставлення. Якісний підхід до оцінки атрактивності території був використаний дослідниками НАН Інституту регіональних досліджень Гринів, Копачем та Кузиком. Він враховує поєднання рекреаційних ресурсів із іншими туристичними ресурсами в регіоні, що підвищує рівень його привабливості.

Важливою складовою туристичних ресурсів регіону є історико-культурні, що охоплюють сукупність пам'яток матеріальної і духовної культури, які склалися на певній території у процесі історичного розвитку і мають туристичну привабливість. До них відносяться об'єкти археології, архітектури (в т. ч. й сакральні), місця подій (воєнно-політичних, соціально-економічних, культурних), музеї, етнографічні пам'ятки та ін. Такі ресурси є об'єктами, які відвідують громадяни інших країн, тому вони є важливою базою для розвитку як внутрішнього, так і міжнародного туризму.

В сучасних умовах відсутній єдиний підхід до оцінювання історико-культурних туристичних ресурсів внаслідок їх різноманітності. Найприйнятнішою є бальна оцінка таких ресурсів, яка враховує цінність такого об'єкта, його атрактивність, стан збереження.

Монастирський район багатий на природний та історико-культурний потенціал. Південна частина його території входить до складу НПП "Дністровський каньйон", що дозволяє розвиватися на її території екологічним видам туризму. Каньйоноподібні долини рік сприяють розвитку спортивного туризму.

Історико-культурна спадщина представлена такими об'єктами, як музеї, сакральні споруди, меморіальні пам'ятки та подієві ресурси.

В Монастирському районі налічується 97 пам'яток історії та культури.

Історико-культурний потенціал району є різноманітним за видовим та кількісним складом. Історико-культурні туристичні ресурси, наявні в районі, дозволяють проводити пізнавальний, сентиментальний, етнічний, фестивальний, сільський зелений та інші види туризму. Поєднуючись із унікальними природними умовами та ресурсами, вони утворюють привабливий туристичний район. Тому оцінка стану їх збереження та використання важлива для подальшого дослідження шляхів оптимізації туристичної діяльності регіону.

У Монастирському районі нараховується 10 музейних установ.

На території Монастирського району щорічно проводиться етнічний фестиваль «Лемківська ватра» (сmt. Монастирськ), який приваблює людей не лише з України, а й з-за кордону. Проведення

таких масових заходів, як фестивалі, щорічно приносить до місцевого бюджету додаткові фінансові надходження, збільшує кількість робочих місць, а, отже, сприяє соціально-економічному розвитку населених пунктів району.

Увесь туристичний потенціал розміщений по території району нерівномірно, деякі цінні об'єкти знаходяться далеко від траси національного значення та від великих населених пунктів. Тому такі об'єкти ще не включені до туристичних маршрутів.

Висновки. Туристична галузь Монастирського району знаходиться на стадії початкового розвитку і могла б стати пріоритетною галуззю економіки краю.

Монастирський район багатий на природний та історико-культурний потенціал, який може стати основою розвитку туризму як пріоритетної галузі господарства краю.

Але цей процес стримує ряд факторів, серед яких: недостатній розвиток інфраструктури, зокрема, поганий стан доріг з твердим покриттям, відсутність туристичних маркувань, мала кількість закладів розміщення та харчування і низький рівень сервісу в них.

Список використаних джерел

1. Абрамович Д. І. Київсько-Печерський патерик. - Репринтне видання. - К.: Час, 1991. - 280с.
2. Басюк Д.І. Основи туризмології: Навчально-методичний посібник. - Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. - 203 с.
3. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2001. - 395 с.
4. Бучко Д. Свідки княжої доби - назви найдавніших поселень Тернопільщини // Свобода. - 2000. - 16 трав.
5. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: Посібник / Перекл. з нім., 2003.
6. Варакута О. М. Шкільна географія та методика її навчання (курс лекцій): Навчальний посібник. Переробл. і доповн. / Варакута О.М. - Тернопіль: Тайп, 2009. - 174 с.
7. Вечерський В.В. Реставрація пам'яток архітектури // Пам'ятки України. - 1997. - №1. - С. 10 - 15.
8. Волік О. Культурні споруди у травертинових скелях середнього Придністров'я та їх історичне значення/ О.Волік, Й.Свинко// Наукові записки ТДПУ ім.В. Гнатюка. Серія: Історія. - Тернопіль. - 2003. - Вип.2.
9. Газд. В. У туристичній зоні // Народне слово. - 1998. - 6 берез.
10. Гайда О. Регенерація пам'ятки архітектури XVI - XVII ст. замкового комплексу в м. Бережанах Тернопільської області // Магістерська кваліфікаційна робота. - Львівська політехніка, 2003.
11. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. Редка.: ... О.М. Маршис (відповід. ред./ та ін. - К.: Українська Радянська енциклопедія ім. М.П.Бажана, 1990. - 7.2: 3-0. - 380с.
12. Геренчук К.І., Роковська Е.М., Топчієв О.Г. Польові географічні дослідження. - Львів: Вища школа, 1975. - 248.